

Heyvanlar aləmindən ümumi və xüsusi istifadə

Qaydaları

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2000-ci il 13 iyul tarixli, 117 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmişdir

I. Ümumi müddəalar

1. Bu Qaydalar «Heyvanlar aləmi haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununa və «Heyvanlar aləmi haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1999-cu il 30 avqust tarixli, 186 nömrəli Fərmanına əsasən hazırlanmışdır və heyvanlar aləmindən ümumi və xüsusi istifadə qaydalarını müəyyən edir.

2. Heyvanlar aləmindən istifadə mülkiyyət, ümumi və xüsusi istifadə hüquqları əsasında həyata keçirilir.

3. Heyvanlar aləmindən ümumi istifadə, “Balıqçılıq haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda nəzərdə tutulmuş hallarda balıq və digər su bioresurslarının ovu istisna olmaqla, vəhşi heyvanları təbii mühitdən ayırmadan insanların həyatı vacib tələbatlarını (estetik, sağlamlıq, turizm və rekreasiya və s.) təmin etmək məqsədi ilə ödənişsiz həyata keçirilir.[1]

4. Heyvanlar aləmindən xüsusi istifadəyə vəhşi heyvanları təbii mühitdən ayırmaqla (balıq və digər su bioresurslarının idman və həvəskar ovu istisna olmaqla) həyata keçirilən bütün istifadə növləri aid edilir.[2]

II. Heyvanlar aləmindən ümumi istifadə

1. Təbii sərbəstlik şəraitində olan heyvanlar aləmindən ümumi istifadəyə aşağıdakılar aid edilir:

a) heyvanlar aləmi obyektlərindən elmi tədqiqat, mədəni-maarif, tərbiyəvi və estetik məqsədlər üçün (müşahidə, nişanlama, şəkilçəkmə və s.) istifadə edilməsi;

b) vəhşi heyvanların həyat fəaliyyətinin faydalı xüsusiyyətlərindən (mühitin təbii sanitariyası olmaq, bitkiləri tozlamaq və s.) istifadə edilməsi;

c) vəhşi heyvanlardan onların həyat fəaliyyətinin məhsullarını əldə etmək məqsədi ilə istifadə edilməsi;

ç) balıq və digər su bioresurslarının idman və həvəskar ovu.

Heyvanlar aləmi obyektlərindən elmi tədqiqat, mədəni-maarif, tərbiyəvi və estetik məqsədlər üçün (müşahidə, nişanlama, şəkilçəkmə və s.) və vəhşi heyvanların həyat fəaliyyətinin faydalı xüsusiyyətlərindən (mühitin təbii sanitarları olmaq, bitkiləri tozlamaq və s.) istifadə edilməsi onların yaşayış mühitinə zərər vurmamaq, təbii sərvətlərin mülkiyyətçilərinin və istifadəçilərinin hüquqlarını pozmamaq şərti ilə pulsuz və müvafiq icazə almadan (xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri istisna olmaqla) həyata keçirilir.

Vəhşi heyvanlardan onların həyat fəaliyyətinin məhsullarını əldə etmək məqsədi ilə istifadə edilməsi müvafiq Qaydalarla tənzimlənir.

Vəhşi heyvanlardan balıq və digər su bioresurslarının idman və həvəskar ovu məqsədi ilə istifadə edilməsi Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 24 sentyabr tarixli, 152 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş «Azərbaycan Respublikasında balıq ehtiyatlarının mühafizəsi və balıq ovu Qaydaları» ilə tənzimlənir.

2. Vəhşi heyvanlardan ümumi istifadə zamanı aşağıdakılar qadağandır:

a) vəhşi heyvanların məhv edilməsi, onların yaşayış mühitinə, miqrasiya yollarına və nəsilartırma yerlərinə ziyan vurulması;

b) xüsusi icazə olmadan ümumi istifadəni dövlət qoruqlarında və digər xüsusi rejimli ərazilərdə aparmaq;

c) qış yuxusuna gedən dövrdə vəhşi heyvanlara yaxınlaşmaq (elmi tədqiqat məqsədlərindən başqa), onları narahat etmək (səs və işıq salmaq, yaşayış yerlərini dağıtmaq);

ç) cütləşmə və çoxalma dövrlərində (xüsusən koloniyalarda) onların çoxalma yerlərinə yaxınlaşmaq, yumurtaları, lələkləri və heyvanların həyat fəaliyyətinin digər məhsullarını yığmaq (elmi tədqiqat məqsədlərindən başqa), yuvaları dağıtmaq və gecə vaxtı işıq salmaq.

III. Heyvanlar aləmindən xüsusi istifadə

1. Təbii sərbəstlik şəraitində olan heyvanlar aləmindən xüsusi istifadəyə aşağıdakılar aid edilir:

a) ovçuluq;

b) balıqçılıq (balıq və digər su bioresurslarının idman və həvəskar ovu istisna olmaqla);

c) vəhşi heyvanların qeyri-sərbəst və yarımşərbəst şəraitdə saxlanması, çoxaldılması, kommersiya və digər məqsədlər üçün tutulması;

ç) heyvanlar aləmi obyektlərinin elmi tədqiqat, mədəni-maarif, tərbiyəvi və estetik məqsədlər üçün tutulması (əldə edilməsi).

2. Heyvanlar aləmindən xüsusi istifadə ödənişlidir və qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada həyata keçirilir.

Bu tələblər su obyektlərinin, torpaq və meşə mülkiyyətçilərinin və istifadəçilərinin ərazilərində məskunlaşan heyvanlar aləminin obyektlərinə də şamil edilir.

3. Heyvanlar aləmindən xüsusi istifadə — ovçuluq, balıqçılıq, vəhşi heyvanların qeyri-sərbəst və yarımşərbəst şəraitdə saxlanması, çoxaldılması, kommersiya, elmi tədqiqat, mədəni-maarif, tərbiyəvi, estetik və digər məqsədlər üçün tutulması müvafiq Qaydalarla tənzimlənir.

4. Heyvan növünün sayı optimal şəraitdən az olduqda, təbii şəraitdə bərpasına təhlükə yarandıqda, xəstəliklərə məruz qaldıqda, epizootik xəstəliklərin baş verməsi təhlükəsi yarandıqda, təbii fəlakət zamanı və heyvanların yaşayış mühitinə mənfi təsir göstərən digər hallarda Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin Zoologiya İnstitutunun rəyinə əsasən Dövlət Ekologiya və Təbiətdən İstifadəyə Nəzarət Komitəsi və ya «Azərbayq» Dövlət Balıqçılıq Təsərrüfatı Konserni tərəfindən bu heyvan növlərindən müvəqqəti və ya daimi istifadə məhdudlaşdırılır.

Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik toplusu.- 2000.- 31 iyul, № 7.- S. 3016-3017.